

EU- odluka na građanima, iskoristite šansu neposredne demokracije

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2012/1/19 13:19:20

Fonogram moje rasprave u saboru 18. siječnja 2012.

Prvo želim ponovno izraziti žaljenje što Sabor nije prihvatio naš prijedlog da referendum o ulasku Hrvatske u EU održimo sredinom veljače. Žao nam je što su građani RH dovedeni u situaciju da u svega 42 dana imaju vremena primiti sve informacije, donijeti svoju odluku i odlučiti o milenijskom projektu kao što ga naziva premijer Milanović.

I ponovno jasno iskazujem stav Hrvatskih laburista, da ne bude zabune: puni politički legitimitet referendumske odluke imati ćemo samo ako odaziv na njega bude veći od 50%. Legalnost i zbog promjena Ustava i zakona nije u pitanju. Ali ako ovo jest milenijski projekat potporu izlaznosti veću od 50% morao bi tražiti svaki politički odgovoran zastupnik.

Još jedan važan razlog zbog kojeg sve građanke i građane RH pozivamo da izađu u nedjelju na referendum. Svojim izlaskom pokažite i dokažite da vam je stalo do neposredne demokracije, da želite imati moć ili mogućnost odlučivanja i neposredno, a ne samo na izborima. Da želite koristiti svoje pravo potvrditi, korigirati ili odbaciti odluke političke elite bez obzira tko je kada u Hrvatskoj na vlasti. Ako sada više od polovine upisanih ne izađe na referendum sutra će to nekome biti dokaz da građani Hrvatske nisu zainteresirani za referendum i u sljedećih 20 i 30 ili 40 godina u Hrvatskoj referendum više neće biti.

Kada je Hrvatska 21. veljače 2003. podnijela zahtjev za pristupanje EU, zbog kronologije to istom Vijeću EU trebalo je 2 mjeseca da od Europske komisije zatraži mišljenje. Njima je trebalo 12 mjeseci da pripreme pozitivno mišljenje i još 2 mjeseca da se pripremi i održi statusna konferencija. Tada je trebalo još 9 mjeseci proći da Vijeće EU utvrdi pregovarački okvir za Hrvatsku i nakon toga još 7 mjeseci da počnu pregovori.

Oni su započeli 3.10.2005., završili 30. lipnja 2011. ako sam točno izračunao 2094 dana su trajali. I nakon toga trebalo je 3 mjeseca da se ugovor Hrvatskoj preda pa da se najprije objavi i potpiše, a od dana potpisivanja ugovora do odlučivanja građana Hrvatske samo 42 dana.

Ali tu nije kraj. Otprilike 16 mjeseci trebat će svim članicama EU da provedu postupak ratificiranja pristupnog ugovora. Najmanje vremena za odlučivanje imaju građani zemlje koja se sprema ući u europsko vrijeme, u EU.

Za razliku od nekih drugih država u Hrvatskoj narod i hrvatska javnost nisu živjeli s pregovorima jer oni su bili zatvoreni. Informacije su bile statističke, javni dijalog gotovo nikakav i zbog toga tek u zadnjih 2 mjeseca toliko žuč, polemika i rasprava. Neki drugi su to radili tako da po zatvaranju ili otvaranju svakog poglavlja su te rasprave odradili.

Hrvatska je imala 35 poglavlja, u 11 poglavlja 23 mjerila smo dobili za otvaranje pregovora, a u 31 poglavlje 104 mjerila za zatvaranje tih poglavlja. I da li je sad sve gotovo kada je ugovor potpisan i kada se referendum održi? Nije. Zato što još u jesen 2012. slijedi sveobuhvatno izvješće prema članku 36. Pristupnog ugovora koje Europska komisija mora podnijeti Parlamentu i Vijeću. Dakle, mi smo još uvijek pod svojevrsnim promatranjem. Tretiraju nas još uvijek kao pacijenta kod kojega bi se neka bolest mogla vratiti. A konačna dijagnoza u jesen 2012.

I da, specifičnost je bila i to što je godinu dana smo imali blokadu od Slovenije u kojoj se također

pokazala jedna nemoæ EU da takve ekscese rješava sama.

Ugovor o EU i Ugovor o funkcioniranju EU kao i Ugovor Europske zajednice za atomsku energiju kao i još 13 tisuæa 161 sektorski propis postaju dio nacionalnog zakonodavstva. Oni još nisu svi ni prevedeni na hrvatski jezik, a kamoli objavljeni.

Slažem se da je proces pregovaranja Hrvatske bio dugotrajan. Da li je to koristilo Hrvatskoj da se bolje pripremimo za ulazak ili je Europska unija vježbala, testirala novi model za sve buduæe pregovore? Hrvatskoj su dati visoki kriteriji za završetak pregovora. DA li su ti visoki kriteriji podigli spremnost Hrvatske za ulazak ili bili dio pritiska pristajanja na nešto što se od nekih drugih država koje su ulazile nije tražilo? Ako je to podiglo našu razinu spremnosti, ako je taj visoki kriterij ojaæao kapacitete institucija Hrvatske da kada uðemo budemo spremni onda je to dobro, no nisam do kraja siguran da je to tako.

I sada samo dvije mogućnosti "ZA" ili "PROTIV". Ljudi se plaše gubitka suvereniteta, Europska unija nije zamjena za države ali je toæno da se dio suverenih ovlasti svake èlanice prenosi na tijela Europske unije. Ima i onih, a to govorim zbog toga što je premijer Milanoviæ rekao Europska unija danas nije isto ono što æe biti sutra za tri mjeseca a naroèito nije takva kakva æe biti 1. 7. 2013. Dakle, ima onih koji zagovaraju da se Europska unija preoblikuje u Sjedinjene Države Europe, u veliku Europsku konfederaciju, da mora imati zajedniæko ministarstvo financija što znaèi jedinstvenu poreznu politiku.

Europskom unijom dominiraju Njemaæka i Francuska. Da, sjedimo svi za istim stolom ali za tim istim stolom ima onih koji dominiraju. Europska unija je bez rata 60 godina što samo dokazuje da NATO nije jedini jamac mira nego da to može i zapravo jest Europska unija unutar svojih granica. Europska unija je zajednica interesa i nije niti æe biti lijek za sve naše probleme, jer najveæi dio problema napravili smo si sami i dugo nam je trebalo da to shvatimo. Mi ne želimo od svega kao neki raditi fetiš i kult, za nas Laburiste je Europska unija tek sredstvo a ne cilj, jer ako je to cilj tada sve što trebamo raditi bi trebalo 1. 7. 2013. prestati i samo od sebe sve dalje iæi. Mi smatramo da tek tada poèinje najveæi dio napora i odgovornosti graðenja drugaèije Hrvatske.

Nije dobro podcjenjivati ni vrijeðati inteligenciju ljudi, monotonom i zaglupljujuæom propagandom. I plašimo se da ta propaganda mijenja raspoloženje ljudi a najgore je prijetiti i zaplašivati graðane da ako nešto ne prihvate da æe ostati bez neèega, bez mirovina, plaæa ili bilo èega. To nije dobra poruka i tako se ne smijemo ponašati. Ne se ulizivati i dodvoravati, sami moramo znati što želimo. Ljudi pitaju kako æe nam biti u europskoj uniji što dobivamo što gubimo?

Razlika izmeðu informiranja i propagande, na nekoliko primjera æu pokušati ilustrirati je ta da informacijama kažemo sami jer imamo procjene ili informacije. Sloboda zapošljavanja, sloboda kretanja radne snage. DA li imamo projekciju koje bi države mogle iskoristiti pravo da na 2, 5 ili najviše 7 godina ograniæe pravo zapošljavanja graðana Hrvatske na svom teritoriju, koje bi to države mogle biti. Da li se to odnose na one koje tamo veæ jesu ili na eventualno novi val.

Minimalna stopa PDV-a 5% što znaèi da æe i kruh, lijekovi i graðevinsko zemljište u Hrvatskoj morati biti oporezivano kroz PDV, koliko? 5, 7, 8 %? Znamo li danas kako æemo taj novi porezni teret preraspodijeliti da li æe sve odmah iæi na teret potrošaæa ili znamo mehanizme prilagodbe da cijene odmah ne porastu?

Trošarine na plin i struju, takoðer postoje minimalne od 0,5 odnosno 1 eura. Znamo li koliko æemo ih imati i kako æemo te trošarine prilikom uvoðenja preraspodijeliti da odmah ne padnu na teret potrošaæa? Znamo li što znaèi za Hrvatsku poštu potpuna liberalizacija poštanskih usluga sa 31. 12. ove godine? Da li je Hrvatska pošta na tu liberalizaciju danas spremna? Znamo li, procjenjujemo li kada æemo zadovoljiti Schengenske kriterije, je li to doista 2015. jer ona je jedna od velikih prednosti èlanstva u Europskoj uniji.

Za CEFTU ublažavamo strahove i velimo da samo za neke prehrambene i poljoprivredne položaje æemo imati nepovoljni položaj na tom tržištu. Koji su to proizvodi i koji su to proizvoðaèi? Problem granica sa Slovenijom prepustili smo arbitraži, a kako æemo rješavati problem granica sa Bosnom i

Hercegovinom, Srbijom i Crnom gorom kao članica Europske unije? I na kraju monetarna unija ili ulazak u Eurozonu je obaveza Hrvatske, imamo li sada procjenu kada će se to dogoditi odnosno kada ćemo ispuniti kriterije iz Maastrichta i kada ćemo biti obavezani uvesti euro? Neki stručnjaci procijenili su da bi to bilo 2015.

800 milijuna eura moguće povlačenje, 267 milijuna obaveza eura za Hrvatsku, koliko toga će doista biti u plusu ovisi o nama.

Lako je donositi odluku i odlučiti se kada moraš ili možeš birati između 2, 3 najbolje ponude.

Međutim, danas i mi i građani i građanke Hrvatske su u poziciji da biraju između odluka s manje rizika, nesigurnosti, a više prednosti, manje izazova i opasnosti.

MI u Hrvatskim laburistima smatramo i to je naša preporuka da je odluka "ZA" europsku uniju odluka s manje rizika, manje opasnosti i nešto više prednosti.